

**Manda Vajenštajn, student III godine Visoke škole i
Viorika Paser, prof. mentor**

Rad predstavlja artikulaciju deset (10) psiholoških priprema u okviru projekcije usmerenih aktivnosti u oblasti UPOZNAVANJA OKOLINE. Urađeno je pet (5) psiholoških priprema za pripremu i stariju vaspitnu grupu, tri (3) za srednju i dve (2) za mlađu vaspitnu grupu.

PSIHOLOŠKA PRIPREMA U SKLOPU PROJEKTOVANJA USMERENIH AKTIVNOSTI U OBLASTI UPOZNAVANJA OKOLINE

Uloga psihološke pripreme jeste da motiviše decu za predstojeću aktivnost. Ova činjenica ističe njen značaj u strukturi svake usmerene aktivnosti i ostvaruje se frontalno. Zavisno od planiranih sadržaja određene usmerene aktivnosti u oblasti Upoznavanja okoline, zadatak psihološke pripreme se može odnositi na podsticanje saznanje radoznalosti dece, ili njihovih emocija, zavisno od aspekta razvoja ličnosti koji se želi naglasiti projekcijom te aktivnosti.

Pogodni za psihološku pripremu mogu biti sledeći postupci: problemske situacije izražene u obliku zagonetki, zagonetne priče, otkrivačke aktivnosti, anegdote, šale, dramatizacije, zanimljivi zadaci i primeri, etički razgovori i sl.

Opređenje vaspitača za korišćenje pomenutih ili drugih postupaka je u direktnoj vezi sa uzrasnim karakteristikama vaspitne grupe i sa temom planirane aktivnosti.

Ovaj rad predstavlja pokušaj metodičkog oblikovanja ovog značajnog pripremnog, odnosno uvodnog dela, na primeru 10 usmerenih aktivnosti- za pripremu i stariju vaspitnu grupu pet (5), za srednju vaspitnu grupu tri(3) i za mlađu vaspitnu grupu dve (2).

Projekcija usmerenih aktivnosti u oblasti Upoznavanja okoline sadrži dve celine:

- 1.Prva se odnosi na opšte elemnte, a
- 2.druga predstavlja metodičku artikulaciju aktivnosti.

U radu se navode samo oni opšti elementi koji su značajni za oblikovanje psihološke pripreme i sama psihološka priprema kao uvodni deo aktivnosti.

Prva usmerena aktivnost iz upoznavanja okoline

1. Opšti elementi:

Vaspitna grupa: starija

Tema aktivnosti: *Kod dede na selu*

Aspekt razvoja ličnosti: saznajni

Cilj: obogaćivanje dečijeg iskustva o životu na selu

Obrazovni zaadaci:

- bliže upoznavanje rada ljudi na selu-zanimanja ljudi
- bliže upoznavanje domaćih životinja
- informisanje o načinu života u seoskom domaćinstvu.

Vaspitni zadaci:

- podsticanje razvoja interesovanja za upoznavanje života i rada ljudi na selu
- podsticanje dece da iznose svoja zapažanja i iskustva o seoskom domaćinstvu njihovih deka i baka
- stimulisanje razvoja pozitivnog odnosa i poštovanja prema ljudima koji žive i rade na selu

Doprinos razvoju drugih aspekata ličnosti:

Razvoj komunikacije i stvaralaštva:

- negovanje smisla za grupnu solidarnost i saradnju
- podsticanje ispoljavanja originalnosti u rešavanju zadataka.

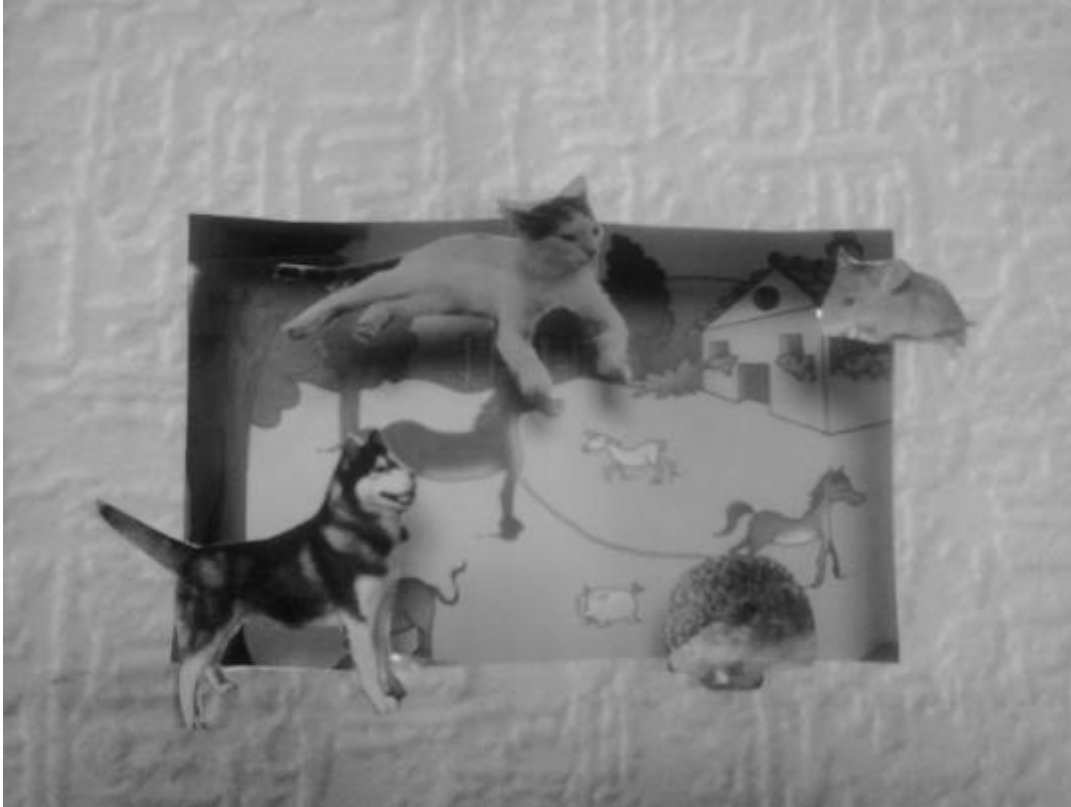
2. Metodička artikulacija:

I Deo aktivnosti-*psihološka priprema*

Motivisanje dece za predstojeću aktivnost ostvariće se dramatizacijom teksta „U dvorištu moga dede”. Autor teksta: Manda Vajenštajn

U dvorištu moga dede
Stari mačak nešto prede.
Miš se mota oko brka
Pa nastade cela frka.
Ja pogledam tamo dalje
Jer šarov na nešto laje.
Šta to samo može biti?
Ja to moram razotkriti.
Tiho, kradom priđem bliže
Kad ježurka mali stiže.
Oštri bodlje, u lov ide
Pa pobeže kad me vide.

Vaspitač govori stihove i istovremeno animira životinje koje se pominju u tekstu na pozornici izradjenoj za ovu priliku. Pozornica je izradjena od stiropora u kombinaciji sa kartonom. U pozadini se vide delovi seoskog dvorišta-štala, obor, kućica za psa, deo bašte. Životinje koje se pominju u pesmi-mačak, miš, pas, jež izradjene su od tekstila.

Nakon izvedene dramatizacije ostvariće se sledeći razgovor:

- Gde se dešava sve ovo što opisuju stihovi koje ste čuli?
- Ko se spominje u pesmi?
- Gde žive ove životinje?
- Gde živi ovaj deda?

Vaspitač predlaže deci da u nastavku pričaju i o drugim životinjama koje žive u dedinom dvorištu i uopšte o životu i radu ljudi na selu.

2.Usmerena aktivnost iz upoznavanja okoline

1.Opšti elementi

Vaspitna grupa: srednja

Tema: ***Kućni ljubimci***

Aspekt razvoja ličnosti: saznajni

Cilj: Obogaćivanje dečijeg znanja o kućnim ljubimcima

Obrazovni zadaci:

- Bliže upoznavanje kućnih ljubimaca (pas, mačka, papagaj, ribice...)
- Opisivanje njihovog izgleda
- Otkrivanje detalja o životu kućnih ljubimaca (čime se hrane, koji su uslovi potrebni za njihov život u kući)
- Uočavanje načina njihovog oglašavanja (pas, mačka, papagaj)

Vaspitni zadaci:

- Podsticanje interesovanja za otkrivanje zanimljivih detalja o životu kućnih ljubimaca
- Vežbanje zapažanja karakteristika u izgledu kućnih ljubimaca
- Podsticanje oponašanja njihovog oglašavanja
- Podsticanje i ispoljavanje ljubavi i brige prema ovim životinjama

Dopinos razvoju drugih aspekata ličnosti

Razvoj komunikacije i stvaralaštva

- Podsticanje razvoja sposobnosti da se sasluša i shvati poruka koja je upućena lično detetu i grupi čiji je ono član, zasnovano na potrebi da se razume šta drugi kažu
- Vežbanje sposobnosti opažanja i korišćenja poznatih predmeta na nove, različite i neočekivane načine, otkrivanja implikacija i skrivenih značenja u opaženim ili saopštenim činjenicama

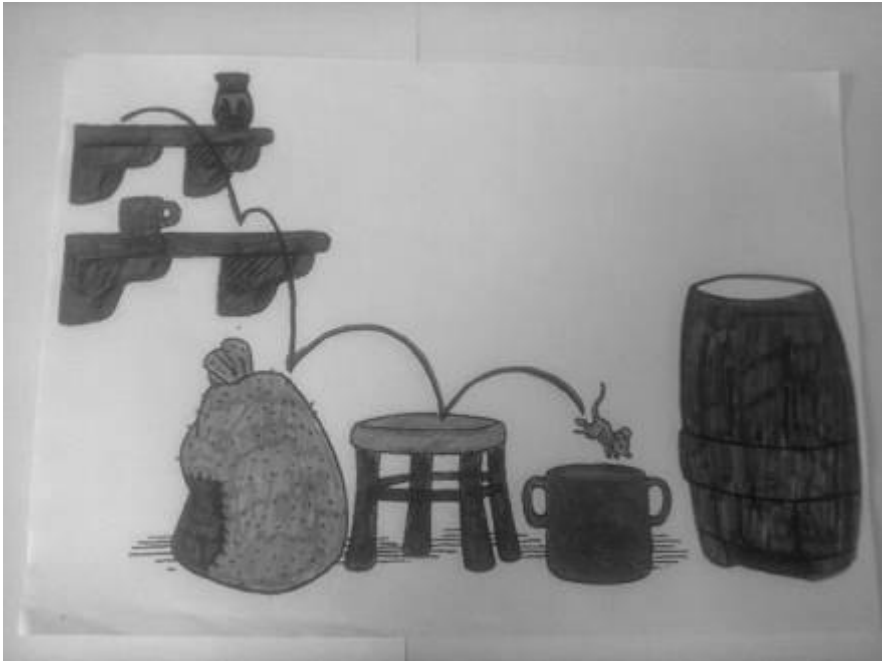
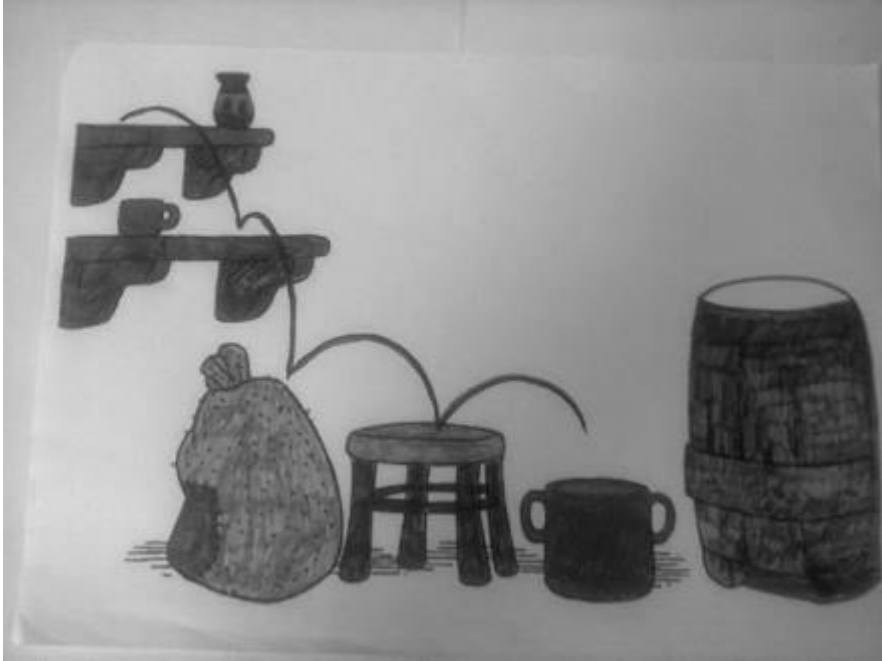
2. Metodička artikulacija

I Deo aktivnosti-*psihološka priprema*

Podsticanje interesovanja dece za predstojeću aktivnost ostvariće se primenom sledeće zagonetke:

Sa police
Na policu,
Sa vrećice
Na stolicu,
U lonac, pod kacu
Samo ne pred macu.
/miš/

Obzirom da se radi o srednjoj vaspitnoj grupi uz zagonetku se koristi sledeći crtež:

Kazivanje zagonetke se sinhronizuje sa demonstracijom pokreta koji asociraju na kretanje miša sa police na policu, sa vrećice na stolicu, sa stolice u lonac, iz lonca pod kacu. Motivišu se deca da razmišljaju o značenju zagonetke. Ako se javi manji broj dece da daju odgovor vaspitač im predlaže da ga šapnu njemu na uho, kako bi ostala deca imala priliku da razmisle i kažu šta su zaključila. Zatim se podstiču deca da glasno iznose svoje odgonetke. Razgovara se o odgonetkama, naročito ako se izraze različita mišljenja i podstiče njihovo obrazlaganje.

Ukoliko se odgonetka ne nadje i jave nesporazumi vaspitač će ponovo demonstrirati pokrete koji sugerišu kretanje miša sa jednim dodatnim detaljem koji , ustvari, predstavlja odgonetku-miš.

Nakon rešenja zagonetke sa decom se razgovara o značenju stiha “samo ne pred macu”. Podstiču se deca da kažu gde su videla miša; ko ima mačku kod kuće ili neke druge male životinje; kako se jednim imenom zovu te životinje o kojima deca vole da brinu u svojim kućama/stanovima.

Odgovor na ovo pitanje je osnova za dalji tok aktivnosti.

3.Usmerena aktivnost iz upoznavanja okoline

1. Opšti elementi

Vaspitna grupa: srednja

Tema: ***Domaće životinje***

Aspekt razvoja: saznajni

Cilj: Sistematizovanje znanja o domaćim životinjama, njihovim nazivima i nazivima njihovih mladunaca

Obrazovni zadaci

- Prepoznavanje domaćih životinja i njihovih mladunaca (konj-ždrebe, krava-tele, ovca-jagnje, svinja-prase, koza-jare...)
- Opisivanje njihovog izgleda
- Upoznavanje načina staranja čoveka o ovim životinjama: obezbeđivanje skloništa, hrane, nege, briga o njihovom zdravlju
- Oglašavanje domaćih životinja

Vaspitni zadaci

- Podsticanje saznajne radoznalosti za bliže upoznavanje domaćih životinja
- Podsticanje ljubavi prema domaćim životinjama i ispoljavanje poštovanja prema staranju čoveka o njima

Doprinos razvoju drugih aspekata ličnosti

Socio-emocionalni razvoj:

- podsticanje spremnosti da se pomogne drugima u nevolji kao i razumevanja emocija drugih (na osnovu dramatizovane basne)
- negovanje odgovornosti za realizaciju zajedničkih zadataka (u grupnom radu)

2. Metodička artikulacija

I Deo aktivnosti-*psihološka priprema*

U cilju podsticanja saznanje radoznalosti za predstojeću aktivnost deci se predstavlja dramatizacija basne Dositeja Obradovića „Konj i magarac”. Za dramatizaciju će se koristiti stona pozornica napravljena od stiropora sa kartonskim aplikacijama sunca, oblaka, drveća, trave u boji. Pored ovoga koristiće se i model krpenih životinja konja i magarca, kao i krpena lutka trgovca.

Vapitač animira likove iz basne i interpretira tekst (priloženom ilustracijom, koja ne sadrži sve pomenute detalje, želimo da, donekle, dočaramo zamišljenu dramatizaciju).

Konj i magarac

Putovali zajedno koj i magare. Pošto je jedno magare imalo previše tovara na leđima , koji mu je bio veoma težak, upita konja:

-Da li bi mogao malo da mi pomogneš i poneseš jedan deo mog tovara dok se ja malo ne odmorim?

Konj odgovori: Ne mogu. I moj tovar je mnogo težak. Ako budem nosio i tvoj tovar biće mi preteško.

Magarac odgovori: Ali, molim te, zaista mi je mnogo teško. Iznemogao sam i teško se krećem...

Međutim konj je bio istrajan u svojoj odluci, pa reče: Rekao sam ti da ne mogu, potruđi se, izdrži još malo. Zar ne vidiš kako se i ja sam mučim i ne tražim ni od koga pomoć?

- Magare tužno spusti pogled i krene da korača dalje. Bilo mu je mnogo teško. Bio je umoran i gladan. Kada stigoše do jednog drveta magarac htjede da legne da odmori, ali od iznemoglosti pade na zemlju i uginu. Gospodar tada prebaci sav tovar sa magarca na konja i krenu dalje na put. Konj je tada shvatio šta je uradio, pa reče: Ah, mnogo mi je žao što se sve ovako završilo.

Razgovor o basni

- Ko se spominje u ovoj basni?
- Kakve su to životinje?
- Zbog čega je žalio konj?
- Zašto konj nije pomogao magarcu?
- Koja je pouka ove priče?
- Gde žive konj i magarac?
- Kako se zovu njihovi mladunci?
- Koje još životinje žive u seoskom domaćinstvu?

Vaspitač saopštava deci da će danas govoriti o domaćim životinjama.

4. Usmerena aktivnost iz Upoznavanja okoline

1. Opšti elementi

Vaspitna ngrupa: starija

Tema: *Stiže nam proleće*

Cilj: Podsticanje ispoljavanja radosti zbog skorog dolaska proleća

Aspekt razvoja ličnosti: socio-emocionalni

Vaspitni zadaci:

- podsticanje interesovanja za promene koje se dešavaju u prirodi
- stimulisanje ispoljavanja radosti zbog opažanja prvih znakova proleća
- podsticanje funkcionalnog razmišljanja i radosti nakon uspešnog rešavanja zagonetne priče.

Obrazovni zadaci:

- Prepoznavanje prvih znakova proleća
- Otkrivanje promena u prirodi- vremenske prilike, biljke, životinje, rad ljudi (na njivama, u baštama, voćnjacima), igre dece...

Doprinos razvoju drugih aspekata ličnosti:

Kognitivni razvoj:

- Uvidjanje povezanosti između različitih pojava (vremenske prilike, oblačenje ljudi-dece, ponašanje životinja i biljaka, radovi na njivama, povrtnjaku, voćnjaku, igre dece...)

Razvoj komunikacije i stvaralaštva:

- Traganje za imenicama, glagolima i pridevima koji su karakteristični za proleće-na primer: lasta, jagode, orati, sejati, sunčano...
- Podsticanje sposobnosti opažanja poznatih predmeta na nove, neočekivane načine.

2. Metodička artikulacija

I Deo-Saznajno emotivna priprema

U cilju podsticanja saznajne radoznalosti i radosti zbog dolaska proleća vaspitač će izražajno interpretirati sledeću zagonetnu priču prema primeru iz Metodičkog priručnika za vaspitače, autora Ranka Rajovića:

Devojčica je šetala po jednom proplanku koji se uzdizao pored njenog naselja. Bilo je lepo vreme koje je najavljivalo proleće. Otopio se sneg i sve od snega...

Šetajući tako, devojčica je nabasala na jedan neobičan skup.

„Gle, tu su šargarepa, lonac i nekoliko komadića uglja! Otkuda te tri različite stvari zajedno?“, pitala se ona. U okolini nije bilo nikoga. Lonac je bio crven, sa belim tufnama. Šargarepa je bila dugačka i narandzasta. a komadići uglja mali i obli.

„Hmm, mora da postoji valjan razlog otkuda baš ove stvarčice zajedno, nasred ovog brdašca...“, razmišljala je devojčica.

Posle male pauze, vaspitačica se obraća deci:

„Otkuda ove stvari zajedno?“

Verovatan tok razgovora:

1. dete: „Neko je kuvao ručak!“

Vaspitačica: „To je dobra ideja! Ali, zar bi ostavio šargarepu, koja je jako zdrava? Pa valjda bi i svoj lonac poneo sa sobom, ne bi ga tek tako ostavio na sred proplanka...”

2. dete: „Neko je vozio kola i to mu je ispalo!”

Vaspitač: „I to je dobra ideja! Ali otkud nekom na kolima baš lonac, šargarepa i komadići uglja, i baš to da ispadne. Ko bi se vozio posred brdašca, gde nema puta?”

3. dete: „Neko je napravio zamku za zeca!”

Vaspitač: „Sjajno razmišljanje! Ali, tu nam nedostaje konopac i štap...ima li još neko neku ideju?”

4. dete: „Otopio se sneško belić!”

Vaspitačica: „Lepo, rešili ste ovu zagonetnu priču! Bili ste pametni!

Vaspitačica prihvata svaki odgovor i biranim rečima izražava podršku svakom pojedincu koji je imao neku ideju, a izricanjem pohvale celoj vaspitnoj grupi podržava timski rad i hrabri svu decu da učestvuju u takvim aktivnostima.

5. Usmerena aktivnost iz upoznavanja okoline

1. Opšti elementi

Vaspitna grupa: pripremna

Tema: ***Eksperimenti sa vodom***

Aspekt razvoja: saznajni

Cilj: otkrivanje svojstva vode i ponašanja nekih predmeta u njoj

Obrazovni zadaci:

- Uočavanje osnovnih karakteristika vode-boja, miris, ukus
- Prepoznavanje agregatnih stanja vode-tečno, gasovito,čvrsto
- Otkrivanje uzroka menjanja agregatnih stanja vode
- Upoznavanje procesa kruženja vode u prirodi
- Otkrivanje pojave rastvorljivosti-nerastvorljivosti nekih materija u vodi (so, šećer, ulje, pesak...)
- Uočavanje pojave plutanja-neplutanja nekih predmeta u vodi
- Naglašavanje značaja vode za čoveka

Vaspitni zadaci:

- Podsticanje interesovanja za istraživanje svojstva vode i ponašanja nekih predmeta i materijala u njoj
- Podsticanje razvoja pozitivnog odnosa prema vodi kao prirodnom bogatstvu i uviđanja značaja korišćenja vode kao prirodnog resursa

Doprinos razvoju drugih aspekata ličnosti

Socio-emocionalni i duhovni razvoj

- Stvaranje uslova za razvoj ekološkog mišljenja kod deteta, odnosno podsticanje razvoja svesti o međuzavisnosti živog i neživog sveta i značaja vode za čoveka i živi svet, kao i odgovornosti svakog pojedinca prema korišćenju vode kao prirodnog bogatstva

2. Metodička artikulacija

I Deo aktivnosti- *Psihološka priprema*

Podsticanje saznanje radoznalosti ostvariće se primenom sledećih tematski povezanih zagonetki:

- Jedan lije, drugi pije, treći raste i zeleni se. (kiša, zemlja, trava)
- U vatri ne gori, u vodi ne tone. (led)
- U dvorištu stena tvrda, a u sobi meka voda. (led)
- Sa sivog broda sleće da okupa cveće. (kiša)

Zagonetke se saopštavaju redom i podstiču se deca da ih rešavaju analizom sadržaja i izraza korišćenih u njihovoj formulaciji. Ukoliko se odgonetanje zagonetki ne ostvaruje u prvom delu aktivnosti vaspitač sugerise deci da će se ponovo vratiti tim zagonetkama tokom aktivnosti. U toku otkrivanja svojstava vode i njenih agregatnih stanja vaspitač će ponoviti zagonetke i usmeriti dečiju pažnju na otkrivanje uzročno-posledičnih odnosa između toplote i menjanja agregatnih stanja vode, kruženje vode u prirodi, značaja vode za rast i razvoj biljaka. Ovaj razgovor će omogućiti odgonetanje zagonetki.

6. Usmerena aktivnost iz razvoja govora

1. Opšti elementi

Vaspitna grupa: starija

Tema: *Delovi biljke*

Aspekt razvoja ličnosti: saznajni

Cilj: upoznavanje delova biljke

Obrazovni zadaci:

- Prepoznavanje osnovnih delova biljaka (koren, stabljika, lišće, cvetovi kod cveća i koren, stablo, grane, lišće ili iglice kod drveća) i njihova funkcija
- Upoznavanje uslova za rast i razvoj biljaka (dobro tlo, voda, vazduh, svetlost)
- Otkrivanje životnog ciklusa biljke: sejanje, klijanje, rast, cvetanje, ispuštanje semena, uvenuće.
- Razumevanje značaja biljke u životu čoveka

Vaspitni zadaci:

- Podsticanje interesovanja dece za istraživanje i otkrivanje detalja o životu i razvoju biljaka
- Stvaranje pogodnih situacija za prepoznavanje pojedinih delova biljaka karakterističnih za kraj u kojem deca žive
- Podsticanje opažanja lepote biljnog sveta i njegove uloge u oplemenjivanju životne sredine

Doprinos drugim aspektima ličnosti

Fizički razvoj:

- Stimulisanje perceptivnih aktivnosti kojima se naglašava značaj biljnog sveta za zdravlje ljudi

Socio-emocionalni i duhovni razvoj

- Otkrivanje koristi od šuma (zaštita od poplava, erozija zemljišta, stanište i boravište mnogih životinjskih vrsta, stvaranje svežeg i čistog vazduha, ukusni i lekoviti šumski plodovi...)

2. Metodička artikulacija

I Deo-*Psihološka priprema*

Psihološka priprema se ostvaruje u obliku dramatizacije za koju se koriste ginjol lutke koje predstavljaju stablo i cvet. Vaspitač govori tekst i oživljava ove likove svojim glasom i pokretom ruku (jednom rukom animira stablo, a drugom cvetić). Vaspitač pripoveda priču bez najave njenog naslova.

Drvo i cvet

U zoru je pored stabla iznikao mali cvet. I tek što je otvorio oči ugledao je stablo.

CVET: Ti si sigurno, veliki Cvet-reče mu.

STABLO: Ne, ja nisam Cvet, ja sam Stablo-odgovori mu.

CVET: Kakva je razlika između stabla i cveta?-upita cvet

STABLO: Mi Stabla izdržimo i najjače vetrove, a vi, Cvetovi, prehladite se i od najblažeg vetra.

CVET: To je sve?-ponovo upita Cvet.

STABLO: Vas mogu ubrati i darovati. Vas se može staviti u vazuu i negovati. A s nama Stablina je drugačije. Nas ne mogu ubrati i pokloniti. I ne mogu nas staviti u vazuu i negovati. Mi uvek ostajemo po strani.

CVET: Zar smo mi cvetovi na putu?

STABLO: Ne, uglavnom niste. Ali vas primete i kada ste daleko od puta. Često vas i pogaze.

CVET: Šta se dogodi kada neko pogazi cvet?

STABLO: To se uvek sazna i zbog toga se može mnogo plakati. Neki i nakon mnogo vremena spominju pogaženi cvet. Nas stabla niko ne može pregaziti, ali nas i ne vole kao što vole cvetove.

CVET: Onda si ti-reče mu Cvet-izuzetak među Stablima jer tebe voli jedan mali Cvet. Kada je oko podneva pripeklo Sunce, Stablo je svojom senom zaštitilo Cvetić.

Razgovor:

- Kakav naslov bi odgovarao ovom tekstu?
- Kako se ponaša stablo iz naše priče prema cvetiću?

Vaspitač predlaže deci da u nastavku saznaju nešto više o biljkama.

7. Usmerena aktivnost iz upoznavanja okoline

1. Opšti elementi

Vaspitna grupa: starija

Tema: **Bake i deke**

Aspekt razvoja ličnosti: socio-emocionalni

Cilj: Podsticanje ispoljavanja ljubavi i poštovanja prema starijima-bakama i dekama

Obrazovni zadaci:

- bake i deke-članovi naše porodice-opisivanje njihovog izgleda
- opisivanje aktivnosti kojima se danas bave naše bake i deke
- opisivanje omiljenih zajedničkih aktivnosti dece i njihovih baka i deka
- opisivanje zanimljivih detalja o zanimanjima kojima su se bavile bake i deke, a o kojima su deca slušala od njih
- uviđanje mogućnosti da unuci pomognu svojim bakama i dekama.

Vaspitni zadaci:

- podsticanje interesovanja za bliže upoznavanje načina života svojih baka i deka
- podsticanje ispoljavanja osećanja dece prema svojim bakama i dekama i spremnosti da zajednički obave neke aktivnosti
- podsticanje spremnosti dece da svojim bakama i dekama prirede prijatna iznenađenja.

Doprinos razvoju drugim aspekata ličnosti:

Saznajni razvoj:

- uviđanje činjenice da su zahvaljujući svojim godinama i životnom iskustvu stariji ljudi mudri i da nas mogu posavetovati u mnogim stvarima
- uviđanje da su mnogi od njih bolesni i da im je potrebna pomoć mlađih, pa i dece.

2. Metodička artikulacija

I Deo-***Psihološka priprema*** ostvariće se dramatizacijom priče „Zagonetka“:

„Nekada davno, kaže priča, živela je strašna krilata Sfinga. Ona je na snažnom telu lava imala lice devojke. Sedela je pored grada Tebe i postavljala ljudima zagonetke. Pravila su bila jednostavna-Sfinga je gutala svakog ko nije znao rešenje zagonetke.

Jednoga dana put je naneo pored Sfinge velikog i hrabrog junaka Edipa. Postavila mu je zagonetku:

- Ko ujutru ide na četiri noge, u podne na dve, a uveče na tri?

Edip nije bio samo hrabar, već i vrlo mudar čovek, koji je znao odgovor: - Čovek! U jutro svog života, beba puzi na sve četiri noge, u podne – čovek ide na dve noge, a kad stigne veče života i ostari, on se pomaže štapom, pa tako dobija još jednu nogu!

Pošto je dobila tačan odgovor, Sfinga se od besa bacila sa stene u more. Stanovnici Tebe su odahnuli jer ih niko više nije mučio zagonetkama i kažnjavao.“

Za ovu dramatizaciju koristiće se stono pozorište i lutke koje predstavljaju svingu i Edipa. Svinga je tako oblikovana da objašnjava njeno značenje (Imaće telo lava, a lice devojke oblikovano od mekanog materijala). Vaspitačica je narator i animator lutki.

Napomena: Ilustracija ne sadrži sve navedene detalje.

U nastavku vaspitač predlaže deci da razgovaraju o svojim bakama i dekama.

8. Usmerena aktivnost iz upoznavanja okoline

1. Opšti elementi

Vaspitna grupa: srednja

Tema: *Igramo se zvukom*

Aspekt razvoja ličnosti: Saznajni

Cilj: Prepoznavanje zvukova

Obrazovni zadaci:

- Identifikovanje zvukova na osnovu slušanja snimaka sa cd-a (sirena automobila, saobraćajna buka, sirena policije, hitne pomoći, poletanje aviona, cvrkut ptica, instrumentalna muzika...)
- Razlikovanje prijatnih i neprijatnih zvukova
- Otkrivanje nastajanja zvukova korišćenjem predmeta iz svakodnevnog života (izazivanje raznih tonova pomoću gume razapete nad šupljom posudom; kuckanje po čašama napunjenim vodom do različitog nivoa; zveckanje kutijama napunjenim različitim materijalima, pljusak, fijukanje vetra...)

Vaspitni zadaci:

- Vežbanje prepoznavanja zvukova
- Stimulisanje zapažanja razlike između prijatnih i neprijatnih zvukova
- Podsticanje potrebe za slušanje prijatnih zvukova

Doprinos razvoju drugih aspekata ličnosti:

Razvoj komunikacije i stvaralaštva

- Podsticanje dece da rečima izraze doživljene zvukove
- Otkrivanje naziva pojedinih zvukova (šuštanje lišća, fijuk vetra, sviranje na instrumentima, cvrkut ptica...)

2. Metodička artikulacija

I Deo-*Psihološka priprema*

Psihološka priprema se ostvaruje demonstracijom zvučnih snimaka sa cd-a koji omogućavaju otkrivanje izvora pojedinih zvukova iz prirode i društvenog okruženja: oglašavanje pojedinih ptica, vetar, kiša, sirena automobila, instrumentalna i vokalna muzika, kucanje sata, zvonjenje telefona, zvuk kućnog zvona, saobraćajna buka...). Zvukovi se demonstriraju pojedinačno i podstiču deca da ih prepoznaju i da opišu kako su ih doživela (kao prijatne ili neprijatne).

U nastavku aktivnosti predlaže se deci da se igraju zvucima.

9. Usmerena aktivnost iz upoznavanja okoline

1. Opšti elementi

Vaspitna grupa: mlađa

Tema: *Prijateljstvo*

Aspekt razvoja ličnosti: socio-emocionalni

Cilj: Podsticanje prijateljskih odnosa u vaspitnoj grupi

Vaspitni zadaci:

- Podsticanje ispoljavanja prijateljstva među decom u vaspitnoj grupi stvaranjem situacija koje omogućavaju negovanje lepog izražavanja u međusobnoj komunikaciji,
- negovanje saradnje- međusobno pomaganje u rešavanju zadataka(kroz rad u paru),
- podsticanje ispoljavanja pozitivnih osećanja prema drugoj deci.

Obrazovni zadaci:

- prepoznavanja situacija koje izražavaju prijateljstvo i onih koje to nisu
- otkrivanje značenja izraza „prijateljstvo“(zajednička igra, pomoć u nekoj aktivnosti, deljenje slatkiša, upućivanje lepih reči...)

2. Metodička artikulacija

I Deo-*Psihološka priprema* :

Hteo bih da pitam

Hteo bih da pitam:

Da li je bolje da se igram s drugom

Ili da se igram sam?

Opet bih da pitam: Da li je bolje da sendvič podelim s drugom

Ili da ga pojedem sam?

Što pitam kad znam,

U životu nije lepo kad si sam.

Miloš Stefanović

Vaspitač recituje gornje stihove animirajući rukom ginjol lutku koja predstavlja dečaka.
Zatim podstiče decu na razgovor:

Zašto nije lepo da budemo sami?

Šta pita dečak iz ove pesme?

Kako znamo da je to dečak, a ne devojčica?

Vaspitač predlaže deci da govore danas o prijateljstvu.

10. Usmerena aktivnost iz Upoznavanja okoline

1. Opšti elementi

Vaspitna grupa: mladja

Tema : *Šta radi pekar*

Aspekt razvoja ličnosti : kognitivni

Cilj: Informisanje o zanimanju pekar

Obrazovni zadaci:

- informisanje o poslovima koje obavlja pekar; o njegovom radnom mestu, materijalu i priboru koji koristi u radu
- otkrivanje značaja ovog zanimanja.

Vaspitni zadaci:

- podsticanje interesovanja dece za otkrivanje detalja o zanimanju pekar
- podsticanje ispoljavanja poštovanja prema ljudima koji se bave ovim zanimanjem.

Doprinos razvoju drugih aspekata ličnosti:

Fizički razvoj:

- podsticanje razvoja manuelne spretnosti (oblikovanjem peciva od ponudjenog testa)
- usvajanje senzornih etalona u oblasti oblika i dodira.

2. Metodička artikulacija

I deo: Psihološka priprema

Otkrivačka aktivnost- iz kutije deca uzimaju po jedan predmet, kažu šta je to, a zatim taj predmet odlažu na sto: oklagija, brašno, kvasac, testo, pekarska kapa, kecelja; zatim se podstiču deca da otkriju ko koristi ove predmete. Ukoliko ne otkriju, vaspitač će im olakšati nalaženje odgovora recitovanjem sledećih stihova:

„Ko svu noć pecivo pravi,
da ga za sve ljude
ujutro dovoljno bude?“

Istovremeno pokazuje deci korpicu sa raznim svežim pecivom (na kraju aktivnosti deca će se poslužiti ovim pecivom).

Aktivnost se nastavlja upoznavanjem ovog zanimanja.

LITERATURA:

1. Došen Dobud, A. (2005.): Malo djete veliki istraživač. Zagreb: Alinea.
2. Grupa autora (2008.): Upoznavanje prirodne i društvene sredine: radni listovi za pripremnu predškolsku grupu. Zemun: Publik Praktikum.
3. Kamenov, E. (2007): Opšte osnove predškolskog programa. Novi Sad: Dragon.
7. Stojanović, B., Trajković, P. (2008): Živi svet oko nas. Novi Sad: Tampograf.
8. Stojanović, B. (2010): Istraživači dečjih duša (treći deo-razvijanje društvenosti). Novi Sad: Dragon.
6. Rajović, R. (2010): NTC sistem učenja: metodički priručnik za vaspitače. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača "Mihailo Palov".
4. Randjelović, J. (1996): Uvodni deo nastavnog časa-priručnik za nastavnike. Beograd: Nova Prosveta.
5. Radojković, D., Cibula Balog, K., Panić, M. (2009): Upoznavanje okoline, zbirka aktivnosti za rad u pripremaoj grupi. Novi Sad: Stylos.
9. Trebješanin, B., Gačanović, B., Novković, Lj. (2006.): Svet oko nas-radna sveska. Beograd: Zavod za udžbenike.
10. Ševo, A., Kamenov, E. (1998) Zagogonetke. Novi Sad: Dragon.